

בתי המשפט

בדלתיים סגורות

תמ"ש 13913-02-11

בית משפט לענייני משפחה

ב א ר - ש ב ע

04/03/11

תאריך:

בפני: כבוד השופטת גאולה לוי

בעניין:

1. ד. כ.

2. ט. כ. (קטין)

3. ש. כ. (קטין)

ע"י ב"כ עו"ד

המבקשים

ורדה אפרת

נ ג ד

י. כ.

המשיבה

גילה נפתלין

ע"י ב"כ עו"ד

החלטה

לפני בקשה לאפשר למבקש להעיד בישיבת ההוכחות הקבועה בתיק באמצעות וידאו קונפרנס ממקום מושבו ב....

1. הבקשה הוגשה במסגרת תביעה לפי חוק אמנת האג (החזרת ילדים חטופים) בה תובע המבקש החזרת שני ילדיו הקטינים מישראל ל..., אותה עזבו עם אמם במרץ 2010. יצוין כי התביעה, שהוגשה ביום 08/02/11, נתמכת בתצהיר שלא אומת כדן, וחרף הדברים שמסרה ב"כ המבקש (בדיון ביום 22/02/2011) על כך שהמבקש חתם על תצהיר בקונסוליה, תצהיר כזה טרם הוגש לבית המשפט.

2. בבקשה להעיד באמצעות וידאו קונפרנס טוען המבקש כי הוא רוצה לחיות ב... והוא מצוי בעיצומו של הליך לקבלת מעמד תושב ב.... עקב כך הוא מנוע, לטענתו, מלצאת מ... בנוסף קובל המבקש על כך שהמשיבה מסרבת להתחייב שלא להוציא כנגד המבקש צו עיכוב יציאה מן הארץ. המבקש ציין כי אם הייתה המשיבה מסכימה להתחייב שלא להוציא נגדו צו עיכוב יציאה, היה המבקש בודק עם באת כוחו ב... אפשרות של יציאה והגעה לארץ לזמן קצר, באופן שלא תיפגע בקשתו לקבל תושבות ב... המבקש מפנה לכך שאמנת האג מורה שלא להקפיד על פורמליות בעניינים הנוגעים לסדרי דין ולראיות ומבקש לנהוג בגמישות בעניין אופן עדותו.

בתי המשפט

בדלתיים סגורות

תמ"ש 13913-02-11

בית משפט לענייני משפחה

ב א ר - ש ב ע

04/03/11

תאריך:

בפני: כבוד השופטת גאולה לוי

3. המשיבה מתנגדת לבקשה, על יסוד הטענה כי הבקשה נגועה בחוסר תום לב והיא נעדרת סיבה טובה לחרוג מחובת ההתייצבות, ונועדה לפגוע בבירור האמת. המשיבה מביעה תמיהה על כך שהמבקש בוחר לעבור על החוק ה... ולשהות ב... ללא אשרה, במקום להגיע לישראל לנהל הליך אשר הוא עצמו יזם. לטענתה, המניע האמיתי לאי ההתייצבות המבקש היא רצונו לעגן את המשיבה ע"י סירוב גט.

4. לאחר עיון בטענות הצדדים באתי לכלל מסקנה כי אין בידי להיעתר לבקשה. אמנם, האמצעים הטכנולוגיים לגביית עדות מחוץ לכותלי בית המשפט העומדים כיום לרשות בעלי הדין מאפשרים לבית המשפט להתרשם מעדים באופן ישיר, ואף לפקח על חקירתם ולכוונה בזמן אמת. יחד עם זאת, נקודת המוצא הייתה ונותרה כי קיימת עדיפות לעדות בין כתלי בית המשפט, וכי אין תחליף מלא להתייצבותו הפיזית של עד בבית המשפט לעדות "חיה". זאת במיוחד שעה שקיימת חשיבות רבה לבחינת מהימנותו של העד (ראו, רע"א 6021/05 Simon Sharp Ruth נ' בנק לאומי לישראל בע"מ (ניתן ביום 7.8.05)). השימוש בהיוועדות חזותית עלול להטיל מגבלות שונות על האופן בו נערכת החקירה הנגדית ועל היכולת של בית המשפט להתרשם באופן מלא מן העד. אכן, בהיוועדות חזותית יש יכולת פחותה של בית המשפט להתרשם באופן ישיר מהעד והיא אינה הדרך האופטימלית לגביית עדות. יפים לעניין זה דבריו של כב' המשנה לנשיאה, השופט א' ריבלין, בע"א 7516/02 ד"ר דוד פישר נ' רו"ח צבי יוכמן (ניתן ביום 11.4.2005):

"טרם הגיעה השעה שבה אמצעים טכנולוגיים, משוכללים ככל שיהיו, יחליפו את היתרון שבהתייצבות הצדדים ועדיהם זה מול זה, פנים מול פנים. קיים עדיין יתרון בהתרשמות בלתי-אמצעית של השופט מן העד היושב על דוכן העדים. לפיכך, מוטלת הדרישה על בעל-דין, העותר לקיום חקירה באמצעות כינוס-וידאו, להציג, בתום-לב, עילה מספקת לכך".

בתי המשפט

בדלתיים סגורות

תמ"ש 13913-02-11

בית משפט לענייני משפחה

ב א ר - ש ב ע

04/03/11

תאריך:

בפני: כבוד השופטת גאולה לוי

5. הקריטריונים המנחים את בית המשפט בשאלה האם להתיר עדות בהיוועדות חזותית הם האם פניית המבקש נעשתה בתום לב; האם יש בידי העד למסור עדות רלבנטית לשאלות השנויות במחלוקת; והאם קיימת "סיבה טובה" המונעת את בואו של העד לישראל (רע"א 3810/06 י. דורי את צ'קובסקי בניה והשקעות בע"מ ואח' נ' שמאי גולדשטיין (ניתן ביום 24.9.2007)). יש לזכור כי בתי המשפט מחמירים במיוחד עם בקשות המוגשות ע"י יוזם ההליך, שנוגעות לעדותו שלו עצמו. עצם העובדה שקיימים אמצעים המאפשרים גביית עדות מחוץ לבית המשפט בקלות יחסית אינה פוטרת תובע מהאחריות המוטלת עליו כיוזם ההליך המשפטי.

6. יישום הקריטריונים בנסיבות המקרה שלפניי מוביל למסקנה שאין להתיר את גביית עדותו של התובע באמצעות היוועדות חזותית. אמנם, לא יכולה להיות מחלוקת בדבר התקיימות הפרמטר השני. מדובר ללא ספק בעדות רלבנטית לשאלות השנויות במחלוקת. אך לטעמי לא מתקיים הפרמטר השלישי בדבר קיומה של "סיבה טובה" המונעת את בואו של המבקש לישראל. נוכח מסקנתי כי לא התקיים הפרמטר השלישי, איני נדרשת לשאלה האם התקיים הפרמטר הראשון בדבר הגשת הבקשה בתום לב, שאלה שאינה נקייה מספקות בנסיבות המקרה דנן.

7. לעניין קיומה של "סיבה טובה", המבקש מבסס את הבקשה על שתי סיבות מרכזיות. האחת, החשש כי המשיבה תפעל להוציא נגדו צו עיכוב יציאה מן הארץ. השניה, כי יציאתו מ... תפגע בבקשתו לקבל תושבות ב... בפתח הדברים יוער כי המבקש כלל לא תמך בקשתו בתצהיר, וכבר מטעם זה היה מקום לדחות את הבקשה. בקשה מסוג זה חייבת להיתמך בתצהיר כאשר עולה השאלה מדוע העד, שהינו בעל דין, אינו מסוגל או אינו מעוניין להתייצב בבית המשפט (ראו, רע"א 6021/05 Sharp Ruth Simon נ' בנק לאומי לישראל בע"מ (ניתן ביום 7.8.05)).

בתי המשפט

בדלתיים סגורות

תמ"ש 13913-02-11

בית משפט לענייני משפחה

ב א ר - ש ב ע

04/03/11

תאריך:

בפני: כבוד השופטת גאולה לוי

8. גם לגופו של עניין לא שוכנתי בקיומה של "סיבה טובה" המצדיקה היענות לבקשה. לגבי החשש מעיכוב יציאה מן הארץ, המבקש כלל לא הסביר מדוע הוא חושש שהמשיבה תפעל להוצאת צו עיכוב יציאה מן הארץ נגדו. מהתנהלותו מתקבל הרושם כי הוא מנסה להתחמק מסמכות השיפוט של המדינה בכך שהוא מתנה את הגעתו בכך שהמשיבה תתחייב שלא לפעול נגדו להוצאת צו עיכוב יציאה מן הארץ. אם יש למשיבה סיבות משפטיות טובות לבקש את עיכוב יציאתו של התובע מן הארץ, רצונו של המבקש לסכל את הדבר אינו יכול להוות סיבה טובה המצדיקה היענות לבקשתו. אכן, הפסיקה קבעה פעם אחר פעם כי הימנעות עד להופיע לארץ למתן עדות מחשש להוצאת צו עיכוב יציאה נגדו, אינה מהווה סיבה "טובה" לכך שביהמ"ש יתיר גביית העדות ב"ועידת וידאו" ראה בר"ע 109/68 רייד נ' המר, פ"ד כב' (2) 306 (1968); בש"א (תל-אביב-יפו) 3521/09 צ.ק. נ' ר.ק. (ניתן ביום 18.3.2009); בש"א (באר-שבע) 4023/07 פלוני נ' פלונית (ניתן ביום 1.11.2007).

מדובר במבקש עצמו ולא בעד שלמבקש אין שליטה על רצונו לבוא לישראל. אין מדובר במניעות הנובעת ממגבלה בריאותית.

9. לגבי הנימוק כי עזיבת ... תפגע בהליך קבלת התושבת ב..., ראשית יוער כי נסיונות הגירה אינם עומדים כשיקול על (ראו, (רע"א 3810/06 י. דורי את צ'יקובסקי בניה והשקעות בע"מ ואח' נ' שמאי גולדשטיין (ניתן ביום 24.9.2007)). שנית, המבקש לא הציג שום מסמך מאת רשויות ההגירה ב..., לפיהם הוא מצוי בהליכים של קבלת אשרה ויציאתו מ... תסכל את המשך ההליכים (השוו, ת"א (ירושלים) 7010/05 רס.אא.יזמות והשקעות בע"מ נ' כ. תמיר (ניתן ביום 5.4.2009)). משמע, המבקש לא ביסס כלל את טענתו כי ייגרם לו נזק אם ייצא מ... שלישית, מתוך הבקשה עצמה עולה כי לא מן הנמנע שקיימת אפשרות של יציאה והגעה לישראל לזמן קצר באופן שלא תיפגע הבקשה לקבל תושבות ב..., אפשרות שכלל לא נבדקה ע"י המבקש.

בתי המשפט

בדלתיים סגורות

תמ"ש 13913-02-11

בית משפט לענייני משפחה

ב א ר - ש ב ע

04/03/11

תאריך:

בפני: כבוד השופטת גאולה לוי

10. מנגד, יש ליתן את הדעת לכך שהמחלוקות בין הצדדים הן מהותיות, והשאלה המונחת על הכף – האם יועברו הקטינים מישראל ל... – היא שאלה הרת גורל עבור כל הנוגעים בדבר. לצורך הכרעה בה, חשוב ביותר להתרשם באופן בלתי אמצעי מבעלי הדין עצמם, ולא באמצעות היוועדות חזותית. אין מדובר בהקפדה פורמלית אלא בעניין מהותי של התרשמות מהמבקש ומהאינטראקציה בין המבקש למשיבה פנים אל פנים.

אשר על כן, הבקשה נדחית.

על המבקש להתייצב למתן עדותו, ככל שבדעתו להעיד בבית המשפט, במועד הקבוע לדין ההוכחות (8.3.2011 בשעה 12:00).

המזכירות תודיע לצדדים ללא דיחוי.

מתירה לפרסום ללא פרטים מזהים.

ניתנה היום, כ"ח אדר א תשע"א, 04 מרץ 2011, בהעדר הצדדים.

גאולה לוי
שופטת